

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-05-87-T

Datum: 27. novembar 2008.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM

U sastavu: sudija Iain Bonomy, predsedavajući
sudija Ali Nawhaz Chowhan
sudija Tsvetana Kamenova
sudija Janet Nosworthy, rezervni sudija

Sekretar: g. Hans Holthuis

Odluka od: 27. novembra 2008.

TUŽILAC

protiv

**MILANA MILUTINOVIĆA
NIKOLE ŠAINOVIĆA
DRAGOLJUBA OJDANIĆA
NEBOJŠE PAVKOVIĆA
VLADIMIRA LAZAREVIĆA
SRETENA LUKIĆA**

JAVNO

**ODLUKA PO PAVKOVIĆEVOM OBNOVLJENOM ZAHTEVU ZA
PRIVREMENO PUŠTANJE NA SLOBODU U KRAĆEM TRAJANJU**

Tužilaštvo:

g. Thomas Hannis
g. Chester Stamp

Odbrana:

g. Eugene O'Sullivan i g. Slobodan Zečević za g. Milana Milutinovića
g. Toma Fila i g. Vladimir Petrović za g. Nikolu Šainovića
g. Tomislav Višnjić i g. Norman Sepenuk za g. Dragoljuba Ojdanića
g. John Ackerman i g. Aleksandar Aleksić za g. Nebojšu Pavkovića
g. Mihajlo Bakrač i g. Đuro Čepić za g. Vladimira Lazarevića
g. Branko Lukić i g. Dragan Ivetić za g. Sretena Lukića

OVO PRETRESNO VEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. (u daljem tekstu: Međunarodni sud) rešava po delimično poverljivom "Pavkovićevom obnovljenom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju" podnetom 4. novembra 2008. (dalje u tekstu: Zahtev), i ovim donosi svoju odluku u vezi s tim.

Kratak proceduralni kontekst

1. Pretresno veće je 5. decembra 2006. odbilo zajednički zahtev šestorice optuženih za privremeno puštanje na slobodu tokom zimske pauze.¹ Žalbeno veće je potvrdilo ovu odluku.²
2. Veće je 22. maja 2007. odbilo zahtev optuženog Nebojše Pavkovića (dalje u tekstu: Pavković) za privremeno puštanje na slobodu tokom letnje pauze, konstatujući, između ostalog, da on nije pokazao kako su se okolnosti koje su dovele do odbijanja njegovog zahteva u decembru 2006. promenile tako da bitno utiču na pristup za koji se Veće u to vreme opredelilo.³ Veće je 18. juna 2007. odobrilo Pavkovićev zahtev za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju povodom okolnosti u vezi sa slabim zdravstvenim stanjem njegovog oca.⁴
3. Pavković je 27. novembra 2007. podneo zahtev za privremeno puštanje na slobodu.⁵ Odlukom od 7. decembra 2007. Pretresno veće je odbilo taj zahtev s obrazloženjem da Pavković nije uverio Pretresno veće da je došlo do promene u okolnostima koja bitno utiče na pristup usvojen u odlukama kojima je odbijeno Pavkovićevo privremeno puštanje na slobodu u decembru 2006.⁶ Veće je 12. decembra 2007. odbilo Pavkovićev zahtev za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju iz razloga saosećajnosti ili humanitarnih razloga, konstatujući da okolnosti koje su se pojavile od poslednjeg privremenog puštanja optuženog na

¹ Odluka po zajedničkom zahtevu odbrane za privremeno puštanje na slobodu tokom zimske pauze, 5. decembar 2006.

² *Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-AR65.2, Odluka po interlokutornoj žalbi na odbijanje privremenog puštanja na slobodu tokom zimske pauze, 14. decembar 2006.

³ Odluka po Pavkovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu, 22. maj 2007, par. 13.

⁴ Odluka po Pavkovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 18. jun 2007, par. 6.

⁵ Pavkovićev zahtev za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 27. novembar 2007.

⁶ Odluka po Pavkovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 7. decembar 2007, par. 8–9, 11.

slobodu u kraćem trajanju ne dosežu nivo koji bi opravdavao puštanje na slobodu u toj fazi postupka.⁷ Žalbena veće je potvrdilo ovu odluku.⁸

4. Veće je 14. marta 2008. odobrilo privremeno puštanje optuženog na slobodu iz razloga saosećajnosti i/ili humanitarnih razloga.⁹

5. Pavković je 28. oktobra 2008. podneo zahtev za privremeno puštanje na slobodu zbog zdravstvenog stanja i porodičnih okolnosti.¹⁰ Veće je odbilo taj zahtev, konstatujući da optuženi nije u dovoljnoj meri objasnio zašto mu lekarska nega ne može biti pružena u Pritvorskoj jedinici Ujedinjenih nacija; on takođe nije dokazao da ga članovi porodice ne mogu posetiti u Hagu.¹¹

Merodavno pravo

6. Na osnovu pravila 65(A), optuženi, nakon što je pritvoren, može biti privremeno pušten na slobodu samo na osnovu naloga veća. Pravilom 65(B) Pravilnika je predviđeno da veće može izdati nalog za privremeno puštanje na slobodu samo ako se uverilo da će se optuženi, u slučaju puštanja na slobodu, pojaviti na suđenju i da neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svedoka ni bilo koje drugo lice; i nakon što zemlji-domaćinu i državi u koju optuženi traži da bude pušten dâ priliku da se izjasne.¹² Ukoliko jedan od kriterijuma propisanih pravilom 65(B) nije ispunjen, Veće mora da uskrati privremeno puštanje na slobodu i ne mora da razmatra ostale uslove.¹³

⁷ Odluka po Pavkovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 12. decembar 2007, par. 7 (javno s poverljivim dodatkom).

⁸ *Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-AR65.3, Odluka po "Pavkovićevoj žalbi na osnovu pravila 116bis protiv odluke u vezi s privremenim puštanjem na slobodu, od 12. decembra 2007.", 18. decembar 2007., str. 5.

⁹ Odluka po Pavkovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 14. mart 2008. (javno s poverljivim dodatkom); vidi takođe Nalog kojim se povlači privremeno puštanje Nebojše Pavkovića na slobodu u kraćem trajanju, 18. mart 2008; Nalog kojim se Nebojši Pavkoviću ponovo odobrava privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 20. mart 2008; Odluka po zahtevu tužilaštva za preispitivanje naloga kojim se Nebojši Pavkoviću odobrava privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 26. mart 2008.

¹⁰ Pavkovićev zahtev za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 28. august 2008, par. 5-10.

¹¹ Odluka po Pavkovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 26. septembar 2008, par. 15.

¹² *Tužilac protiv Haradinaja, Balaja i Brahimaja*, predmet br. IT-04-84-AR65.2, Odluka po interlokutornoj žalbi Lahija Brajmaja protiv odluke Pretresnog veća kojom se odbija njegovo privremeno puštanje na slobodu, 9. mart 2006., par. 6.

¹³ *Tužilac protiv Lukića i Lukića*, predmet br. IT-98-32/1-AR65.1, Odluka po žalbi odbrane na odluku Pretresnog vijeća po zahtjevu Sredvoja Lukića za privremeno puštanje na slobodu, 16. april 2007., par. 6, 23;

7. Prilikom donošenja odluke o tome da li su ispunjeni uslovi iz pravila 65(B) Pravilnika, pretresno veće mora razmotriti sve relevantne faktore za koje se očekuje da će ih pretresno veće koje razumno postupa uzeti u obzir pre nego što donese odluku. Ono zatim mora dati obrazloženo mišljenje u kom će izneti svoje zaključke o tim relevantnim faktorima.¹⁴ Koji su faktori relevantni i koliku im težinu treba pridati, zavisi o konkretnim okolnostima svakog predmeta.¹⁵ Razlog tome je taj što se odluke po zahtevima za privremeno puštanje na slobodu donose na osnovu velikog broja činjenica, a slučajevi se razmatraju svaki za sebe, u svetlu konkretnih okolnosti pojedinog optuženog.¹⁶ Od pretresnog veća se traži da te okolnosti oceni ne samo sagledavajući ih u trenutku donošenja odluke o privremenom puštanju na slobodu, nego i, u meri u kojoj se to može predvideti, u vreme kada optuženi treba da se vrati na Međunarodni sud.¹⁷

8. Pravilo 65(B), koje uređuje privremeno puštanje na slobodu tokom suđenja, uopšte ne pominje razloge saosećajnosti ili humanitarne razloge. Međutim, u praksi Međunarodnog suda je potvrđeno da veća uživaju određenu slobodu prilikom odlučivanja po zahtevima na osnovu pravila 65, ukoliko razlozi saosećajnosti ili humanitarni razlozi mogu dopustiti privremeno puštanje na slobodu u nešto kraćem trajanju.¹⁸

Tužilac protiv Popovića i drugih, predmet br. IT-05-88-AR65.3, Odluka po interlokutornoj žalbi na odluku Pretresnog vijeća kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu Ljubomira Borovčanina, 1. mart 2007. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Popović*), par. 6.

¹⁴ *Tužilaštvo protiv Stanišića*, predmet br. IT-04-79-AR65.1, Odluka po interlokutornoj žalbi tužilaštva na odluku o privremenom puštanju na slobodu Miće Stanišića, 17. oktobar 2005. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Stanišić*), par. 8.

¹⁵ *Ibid.*

¹⁶ *Tužilac protiv Boškskog i Tarčulovskog*, predmet br. IT-04-82-AR65.1, Odluka po interlokutornoj žalbi na odluku Pretresnog veća kojom se odbija zahtev Johana Tarčulovskog za privremeno puštanje na slobodu, 4. oktobar 2005, par. 7

¹⁷ Odluka u predmetu *Stanišić*, par. 8.

¹⁸ Vidi Odluku po Šainovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 7. jun 2007., par. 7–11; vidi takođe *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR65.3, Odluka po interlokutornoj žalbi na odluku Pretresnog vijeća kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu Ljubomira Borovčanina, 1. mart 2007, par. 5 (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Popović*); *Tužilac protiv Limaja i drugih*, predmet br. IT-03-66-A, Odluka kojom se odobrava privremeno puštanje Haradina Bale na slobodu radi prisustva pomenu za brata i poštovanja tradicionalnog perioda žalosti, 1. septembar 2006, str. 1; *Tužilac protiv Blagoja Simića*, predmet br. IT-95-9-A, Odluka po zahtjevu Blagoja Simića za puštanje na slobodu tokom ograničenog perioda kako bi prisustvovao parastosu za majku, 5. maj 2006, str. 3; *Tužilac protiv Limaja i drugih*, predmet br. IT-03-66-A, Odluka kojom se odobrava privremeno puštanje Haradina Bale na slobodu radi prisustva pomenu za kćerku, 20. april 2006, str. 2; *Tužilac protiv Stanislava Galića*, predmet br. IT-98-29-A, Odluka po molbi odbrane za privremeno puštanje na slobodu Stanislava Galića, 23. mart 2005., par. 15; *Tužilac protiv Blagoja Simića*, predmet br. IT-95-9-A, Odluka po zahtjevu Blagoja Simića na osnovu pravila 65(I) za privremeno puštanje na slobodu na određeno vreme radi prisustva parastosu za oca, 21. oktobar 2004,

9. Žalbeno veće je nedavno ukinulo odluku u predmetu *Prlić i drugi*, u kojoj je Pretresno veće odobrilo privremeno puštanje na slobodu petorice optuženih u tom postupku. Žalbeno veće je konstatovalo da je Veće u predmetu *Prlić i drugi* pogrešilo zbog toga što nije pružilo nikakvu naznaku o tome koliku težinu je pridalo opravdanjima za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju iz humanitarnih razloga. Žalbeno veće je takođe konstatovalo da ova različita opravdanja nisu dovoljno uverljiva, naročito u svetlu odluke na osnovu pravila 98bis, da bi mogla da opravdaju primenu diskrecionog ovlašćenja Pretresnog veća u korist davanja odobrenja za privremeno puštanje optuženih na slobodu bez pružanja ikakve naznake o težini koja im je pridata. Ovo Veće ne tumači odluku u predmetu *Prlić i drugi* kao pravni zaključak *per se* o tome da privremeno puštanje na slobodu mora uvek da bude uskraćeno posle donošenja odluke na osnovu pravila 98bis, pod uslovom da Veće razmotri i odvaga sve faktore koji su relevantni za zahtev za privremeno puštanje na slobodu.¹⁹

10. Čak i nešto skorije, Žalbeno veće je, ponovo u predmetu *Prlić i drugi*, utvrdilo sledeće kriterijume za privremeno puštanje na slobodu u kasnoj fazi pretresnog postupka:

Kada je riječ o humanitarnim razlozima koji su dovoljni da opravdaju privremeno puštanje na slobodu, Žalbeno vijeće napominje da razvoj prakse Međunarodnog suda implicira da se zahtjev za privremeno puštanje na slobodu podnesen u kasnoj fazi postupka, a posebno nakon okončanja dokaznog postupka tužioca, odobrava samo *ukoliko postoje uvjerljivi humanitarni razlozi ...* Stoga, privremeno puštanje na slobodu u kasnoj fazi postupka treba odobriti samo ukoliko postoje dovoljno uvjerljivi humanitarni razlozi koji opravdavaju puštanje. Nadalje, čak i ukoliko se utvrdi da je privremeno puštanje na slobodu opravdano u svjetlu prirode okolnosti, dužina njegovog trajanja ipak bi trebala biti srazmjerna ovim okolnostima ...²⁰

11. Procenjujući okolnosti optuženog, Veće je pažljivo razmotrilo i primenilo celokupnu gorenavedenu praksu Žalbenog veća.

par. 20; *Tužilac protiv Kordića i Čerkeza*, predmet br. IT-95-14/2-A, Odluka po zahtjevu Darija Kordića za privremeno puštanje na slobodu, 19. april 2004, par. 8–12.

¹⁹*Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.5, Odluka po objedinjenoj žalbi tužilaštva na odluku o privremenom puštanju na slobodu optuženih Prlića, Stojića, Praljka, Petkovića i Čorića, 11. mart 2008, par. 19–21.

²⁰ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.7, Odluka po "Žalbi tužioca na odluku po zahtjevu optuženog Petkovića za privremeno puštanje na slobodu od 31. marta 2008.", 21. april 2008, par. 17 (fusnota izostavljena) (naglasak dodat); ali vidi *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.6, Obrazloženje odluke po hitnoj žalbi tužilaštva na odluku po zahtjevu optuženog Pušića za privremeno puštanje na slobodu donesene 14. aprila 2008, 23. april 2008, par. 15.

Diskusija

12. Veće je pažljivo razmotrilo sve podneske u vezi s ovim pitanjem i uzelo u obzir sve relevantne faktore koji utiču na pitanje privremenog puštanja na slobodu.

13. Pavković u Zahtevu traži privremeno puštanje na slobodu u trajanju koje Veće odredi po svom nahođenju.²¹ Pavković tvrdi da je u prošlosti bio privremeno puštan na slobodu i da se tom prilikom pridržavao svih uslova koje je postavilo Veće i vraćao bez ikakvih incidenata.²² U prilog svom Zahtevu, Pavković ponovo navodi lične prilike o kojima je bilo reči u odluci Veća od 26. septembra 2008., uključujući svoje trenutno zdravstveno stanje i stanje člana svoje porodice.²³ On priznaje da je njegovo stanje i dalje "isto kako je navedeno u poslednjem zahtevu za privremeno puštanje na slobodu", i da je u tom zahtevu takođe ponenuo stanje jednog člana porodice.²⁴ Tvrdi se da, budući da je dokazni postupak u tom predmetu završen, bojazan Veća da će Pavković predstavljati opasnost za žrtve, svedoke i druga lica više ne važi.²⁵ U prilog Zahtevu, Pavković predočava dokumentaciju u vezi sa svojim zdravstvenim stanjem i stanjem člana svoje porodice.²⁶ Veće je prilikom donošenja svoje odluke uzelo u obzir ove dokumente.

14. Pavković se poziva na ranije garancije Republike Srbije (dalje u tekstu: Srbija) kojima potvrđuje da će poštovati sve naloge koje donese Veće u vezi s njegovim privremenim puštanjem na slobodu, i izjavljuje da će, ako to bude potrebno, pribaviti dodatne garancije.²⁷ Za potrebe ovog Zahteva, Veće polazi od pretpostavke da će Srbija preuzeti neophodne garancije. Holandija je kao zemlja-domaćin izjavila da nema prigovora na Pavkovićevo privremeno puštanje na slobodu.²⁸

15. Tužilaštvo se protivi Zahtevu, izražavajući svoje generalno protivljenje privremenom puštanju na slobodu ijednog od šestorice optuženih u ovoj poodmakloj fazi postupka. Iako uvažava mogućnost privremenog puštanja na slobodu u kraćem trajanju iz razloga

²¹ Zahtev, par. 8.

²² Zahtev, par. 5.

²³ Zahtev, par. 2-4.

²⁴ Zahtev, par. 2-4.

²⁵ Zahtev, par. 7.

²⁶ Zahtev, dodaci A, B.

²⁷ Zahtev, par. 6.

²⁸ Dopis holandskog Ministarstva spoljnih poslova, 13. novembar 2008.

saosećajnosti i/ili humanitarnih razloga, tužilaštvo tvrdi da Pavković nije u dovoljnoj meri pokazao da će se vratiti ako bude pušten na slobodu. Iako uvažava činjenicu da je Pavković dostavio Veću informacije kojima se pokreću pitanja u vezi sa zdravstvenim stanjem, tužilaštvo tvrdi da ove nove informacije nisu u dovoljnoj meri značajne da opravdaju drugačiji ishod od ishoda odluke od 26. septembra 2008.²⁹ Ukoliko Zahtev bude odobren, tužilaštvo traži od Veća da naloži dvadesetčetveročasovnu bezbednost kao i odlaganje izvršenja odluke.³⁰

16. Veće je takođe primilo poverljivi i *ex parte* "Podnesak Sekretarijata na osnovu pravila 33(B) u vezi sa zdravstvenim stanjem optuženog g. Nebojše Pavkovića", podnet 17. novembra 2008. Veće je prilikom donošenja svoje odluke pažljivo razmotrilo sadržaj ovog podneska.

17. Veće je mišljenja da optuženi nije pokazao kako su se okolnosti koje su dovele do odbijanja njegovog zahteva u septembru 2008. izmenile da bitno utiču na tadašnji pristup Veća. Optuženi još nije u dovoljnoj meri objasnio zašto mu lekarska pomoć ne može biti pružena u Pritvorskoj jedinici Ujedinjenih nacija. Iako je pokazano da član Pavkovićeve porodice ne može putovati u Hag da ga poseti, Veće ovu okolnost ne smatra dovoljno ubedljivom. Veće se, stoga, nije uverilo da su okolnosti iznete u Zahtevu teške i dovoljno ubedljive da opravdaju privremeno puštanje na slobodu u ovoj fazi; i, Veće nije spremno da primeni svoje diskreciono ovlašćenje da odobri Zahtev.

18. U vezi s argumentima optuženog koji se tiču kriterijuma kojii moraju biti ispunjeni u skladu s pravilom 65(B), čak i kada bi optuženi uverio Veće da, ukoliko bude pušten na slobodu, neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svedoka ili neko drugo lice, u sadašnjim okolnostima, Veće ne bi primenilo svoje diskreciono ovlašćenje da odobri Zahtev iz razloga navedenih u prethodnom paragrafu. Veće, stoga, odbija da razmatra ova pitanja.

²⁹ Odgovor tužilaštva na Pavkovićev obnovljeni zahtev za privremeno puštanje na slobodu, 10. novembar 2008. (dalje u tekstu: Odgovor), par. 5-7.

³⁰ Odgovor, par. 9-10.

Dispozitiv

19. Iz gorenavedenih razloga i na osnovu pravila 54 i 65 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda, Pretresno veće ovim ODBIJA Zahtev.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se merodavnim smatra tekst na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija Iain Bonomy,
predsedavajući

Dana 27. novembra 2008.
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]